

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün ayrışan performanslar sergilediler.

Makroekonomik veri akışının sınırlı olduğu günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izledi. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi Susan Collins enflasyonun Fed'in hedefine geri dönmesinin muhtemelen beklenenden daha uzun süreceğini söyledi. Avrupa Merkez Bankası (ECB) üyesi Robert Holzmann, faiz oranını hızlı biçimde düşürmek için bir neden görmediğini söylerken, alacakları kararlarda Fed'in de bir nebze etkisi olabileceğini belirtti. İsveç Merkez Bankası politika faizini 25 baz puanlık bir indirimle %3,75'e çekti. Brezilya Merkez Bankası politika faizini beklentiler doğrultusunda %10,75'ten %10,50'ye indirdi. Dün ABD Hazinesi'nin 42 milyar dolarlık 10 yıl vadeli tahvil ihracına talebin görece zayıf gelmesinin ardından ikincil piyasada 10 yıllık tahvil faizi 3 baz puan artışla %4,49 yükseldi. Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 4 baz puan artışla %2,46 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,1 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,1 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi ve MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinin her ikisi de %0,2'şer düşüş kaydettiler. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,5 yükselirken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatı %1,2 geriledi. Altının ons fiyatı %0,2 gerilerken, Bitcoin %2,2 düşüşle 61 bin 564 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün karışık bir seyir izledi. Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) Nisan ayı hazine nakit gerçekleştirmelerini, İstanbul Sanayi Odası (İSO) da Nisan ayı ihracat iklim endeksini yayımladı. S&P Global Kıdemli Direktörü Frank Gill, Türkiye'nin kredi notu hakkında yaptığı değerlendirmede, bir not artışı daha olması için Türkiye'nin net rezervlerine bakacaklarını ve Türkiye ekonomisinde sert iniş senaryosunu göz ardı etmediklerini söyledi. Borsa İstanbul

Günlük Değişimler

Dolar/TL	32,22 ▼ -0,1%	BİST 100	10.248 ▼ -0,9%
TR 2Y	44,72 ▲ 16 bp	TR 10Y	28,30 ▼ -16 bp
DXY	105,5 ▲ 0,1%	MSCI Dünya	3.396 ▼ -0,2%
Altın (ons, \$)	2.309 ▼ -0,2%	ABD 10Y	4,49 ▲ 3 bp
Brent (varil, \$)	83,6 ▲ 0,5%	TTF (MWh, €)	30,7 ▼ -1,2%
Bitcoin (\$)	61.564 ▼ -2,2%	Karbon (ton, €)	71,7 ▲ 1,0%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0,1%
Dolar/Japon Yeni	0,5%
Dolar/Brezilya Reali	0,4%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,2%
Dolar Endeksi	0,1%
Dolar/Meksika Pesosu	0,1%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,1%
Euro/Dolar	-0,1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,1%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-1,2%
MSCI GOÜ Avrupa	0,3%
MSCI Avrupa	0,1%
MSCI Kuzey Amerika	0,0%
MSCI GOÜ	-0,2%
MSCI Dünya	-0,2%
MSCI Latin Amerika	-0,3%
MSCI Asya Pasifik	-0,3%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	TCMB Enflasyon Raporu	2024-II		
İngiltere	BoE Faiz Kararı	Mayıs	%5,25	%5,25

Kaynak: Thomson Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü sırasıyla %0,9 ve %1,1 düşüşle kapattı. Ülke risk primi yatay seyrederken, uzun vadeli TL cinsi tahvil faizlerinde düşüş görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,1 değer kazandı.

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Çin’de Nisan ayı dış ticaret istatistikleri yayımlandı ve ithalatın daha hızlı artışıyla dış ticaret fazlası beklentilerin altında kaldı. TCMB makroihtiyati çerçevede sadeleşme adımları kapsamında Resmi Gazete’de yayımlanan tebliğ ile menkul kıymet tesisine ilişkin düzenlemeyi yürürlükten kaldırdı. TCMB ayrıca Resmi Gazete’de yayımlanan Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ’de “Merkez Bankasınca belirlenen usul ve esaslara göre kredilerin bilanço büyüklüklerine oranına bağlı bir gösterge çerçevesinde belirlenen seviyenin altında olan bankalara ve finansman şirketlerine bu madde hükümleri uygulanmaz” ifadesine yer verdi. Bugün küresel tarafta İngiltere Merkez Bankası (BoE) faiz kararı takip edilecek. Yurtiçinde ise TCMB Enflasyon Raporu 2024-II’yi yayımlayacak.

Çin’in dış ticaret fazlası Nisan’da beklentilerin altında kaldı. Nisan’da ihracat yıllık bazda %1,5 ile beklentilerin hafif üzerinde artarken, ithalatta yıllık artış %8,4 ile %4,7’lik tahminlerden güçlü gerçekleşti. Böylece dış ticaret fazlası 81,0 milyar dolarlık beklentilerin altında 72,4 milyar dolar seviyesinde geldi.

Hazine’nin nakit gerçekleştirmeleri Nisan’da faiz giderlerdeki hızlı artışla geçen yılın üzerinde açık verdi. Gelirler Nisan’da yıllık bazda %156,2 artarken giderlerde artış %113,8 olarak gerçekleşti. Faiz dışı giderlerde yıllık artış %101,2 olurken, faiz giderleri %288,9 artış kaydetti. Böylece faiz dışı 131,8 milyar TL ile geçen yılki seviyesinin hafif altında kalsa da toplam nakit bazlı açık yıllık bazda %49,0 genişleyerek 237,0 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Nisan verisiyle birlikte yılın ilk dört ayında faiz dışı açık 477,7 milyar TL, toplam nakit açığı ise 807,4 milyar TL oldu.

İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi Nisan ayı sonuçlarını yayımladı. Mart ayında 51,6 olan ihracat iklimi endeksi, Nisan 2024’te 52,3’e yükseldi. İhracat pazarlarında talep koşullarının güçlenme eğilimi, ikinci çeyreğin başlangıcında da devam etti. İhracat iklimindeki iyileşme belirgin düzeyde ve Mayıs 2023’ten bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Nisandaki belirgin iyileşmeyle beraber ihracat talep koşullarında güçlenme eğilimi dördüncü aya ulaştı.

Şirket ve Sektör Haberleri

Eximbank, iki adet kredi anlaşması imzaladı. Banka, Asya Altyapı ve Yatırım Bankası (AIIB) garantisi altında bir bankalar konsorsiyumundan 285,7 milyon dolar tutarında 10 yıl vadeli bir fon temin etti. Banka ayrıca Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD) garantisi ve Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın karşı garantisi altında bir bankalar konsorsiyumu ile 1 milyar euro tutarında 10 yıl vadeli kredi anlaşması imzaladı.

Türk Ekonomi Bankası (TEB), Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ile 100 milyon euro tutarında Basel-III uyumlu sermaye benzeri (Tier-II) tahvil ihraç etti. 10 yıl vadeli tahvilin 5’inci yılda geri çağırma opsiyonu bulunuyor. Sağlanan finansman ile ülkemizde iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılmasına ve uyumlanmasına yönelik projelere, kadınlara ait işletmelere ve tarım işletmelerine odaklanarak küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ’ler) finansman erişiminin desteklenmesi amaçlanıyor.

Güney Kore, ülkedeki elektrikli araç batarya üreticilerine 7 milyar dolar tutarında mali yardım sağlayacak. Söz konusu yardım, kritik mineraller konusunda Çin’e bağımlılığı azaltacak bir arz zincirinin inşa edilmesini amaçlıyor. Güney Kore Sanayi ve Enerji Bakanlığı, mali yardımın vergi indirimleri ve kredileri içereceğini açıkladı.

Şirket ve Sektör Haberleri

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki deprem bölgesinde "500 bin civarında konut ve iş yeri" yapılmasının planlandığını açıkladı. AFAD'dan 400 bin civarında konut, 40 bin civarında ise iş yeri hak sahipliği bildirisi aldıklarını açıklayan Bakan Özhaseki bu sayının 500 bine yaklaşacağını belediklerini söyledi. Bakan Özhaseki ülke genelinde 1240 şantiyede 110 bin çalışan ile çalışmaların sürdüğünü, şu ana kadar 76 bin konutun teslim edildiğini ve geriye kalan tüm konut ve iş yerlerinin gelecek yıl ortası veya sonbahar döneminde teslim etmeyi planladıklarını belirtti.

Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) ile ExxonMobil arasında iş birliği anlaşması imzalandı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, BOTAŞ ile ExxonMobil arasında imzalanan uzun vadeli sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) tedariki anlaşmasının enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesinde rol oynayacağı belirtildi.

Bloomberg'de yayımlanan habere göre gelir grupları için farklı doğal gaz ve elektrik tarifeleri belirleme konusunda çalışma yapılıyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yapılan çalışma ile düşük gelirli hanelerin düşük faturalarla desteklenmesi planlanıyor. Haberde, çalışması yapılan uygulamanın gelir ve tüketim arttıkça tarifelerin kademeli olarak artırılacağı anlamına geldiği de belirtiliyor.

ABD Enerji Enformasyon İdaresi (EIA) petrol fiyatı tahminini aşağı yönlü revize etti. EIA tarafından yayımlanan "Mayıs 2024 Kısa Dönem Enerji Görünümü" raporuna göre, Brent petrolün varil fiyatı 2024 ve 2025 yıllarında sırasıyla 87,79 ve 85,38 dolar olarak tahmin edildi. Bir önceki tahminde 2024 ve 2025 yılları için tahmin edilen Brent petrolün varil fiyatı sırasıyla 88,55 ve 86,98 dolar idi.

Dünya Bankası'nın "Yaşanılabilir Bir Gezegenin Tarifi" raporuna göre zirai gıda sistemleri iklim değişikliği ile mücadele için büyük ve henüz yeterince kullanılmamış maliyet etkin bir kaynak niteliğinde. Raporda yıllık 16 gigaton sera gazı emisyonu ile zirai gıda endüstrisinin küresel sera gazı emisyonlarının yaklaşık üçte birinden sorumlu olduğuna dikkat çekiliyor. Emisyonları 2030'a kadar yarıya indirip dünyayı net sıfır patikasına koyabilmek için ise yıllık yatırımların 18 kat artırılarak 260 milyar dolar seviyesine çekilmesi gerekiyor. Fakat böylesi bir yatırımın getirilerinin maliyete kıyasla çok daha fazla olacağı öngörülüyor. Sağlık, ekonomi ve çevre adına yaratacak faydalar bu sayede 2030'a kadar 4,3 trilyon dolara ulaşabilir. Rapor da orta gelir grubu ülkelerin uygun maliyetli emisyon azaltma fırsatlarının dörtte üçünü bulundurduğuna, yüksek gelirli ülkelerin yenilenebilir enerjiyi teşvik etmek ve daha sürdürülebilir beslenme geçişlerine teşvik için daha fazla adım atabileceğine dikkat çekiliyor.

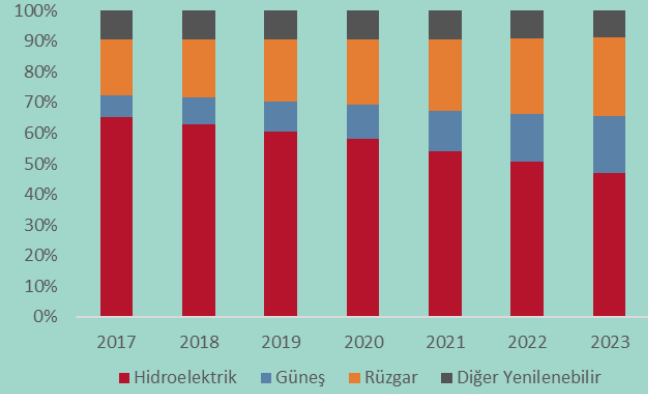
Kalkınma Gündemi

Ember Climate 2023 Küresel Elektrik Görünümü raporunu yayımladı. Rapor yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen

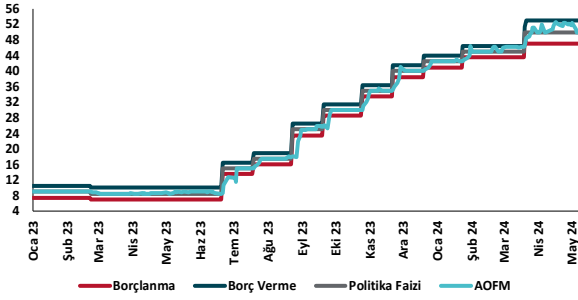
küresel elektrik payının 2017 yılındaki %25'ten 2023 yılında %30'a ulaşarak yeni bir rekor kırdığını belirtiyor. Ember Climate bu rekorda en büyük payın güneş ve rüzgâra ait olduğunu belirtirken, kuraklık sebebiyle hidroelektriğin payının son 5 yılın en düşük seviyesine indiğini ekliyor. 2023 yılında küresel elektrik talebinin yıllık 627 teravatsaat (TWh) artarak 29,470 TWh'a ulaştığını belirten Ember Climate, talep artışının elektrikli araçlar, ısı pompaları, elektrolizörler, klima ve veri merkezlerinden kaynaklandığını öne çıkarıyor. Rapora göre Türkiye'nin ise elektrik üretimindeki yenilenebilir enerji kaynaklarının payı 2017 yılındaki %27 değerinden 2023'de %42'ye çıktı.

Küresel Yenilenebilir Elektrik Üretimine Kaynaklara Göre Payı (%)

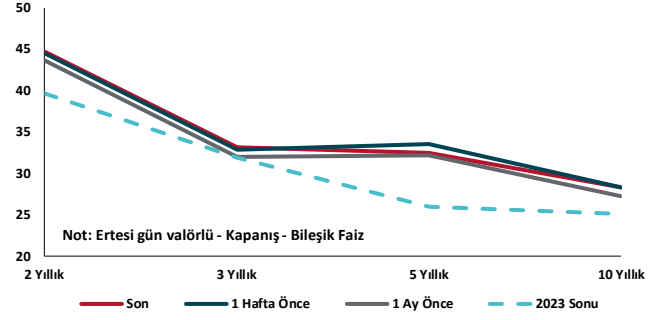

Kaynak: Ember Climate, TSKB Ekonomik Araştırmalar

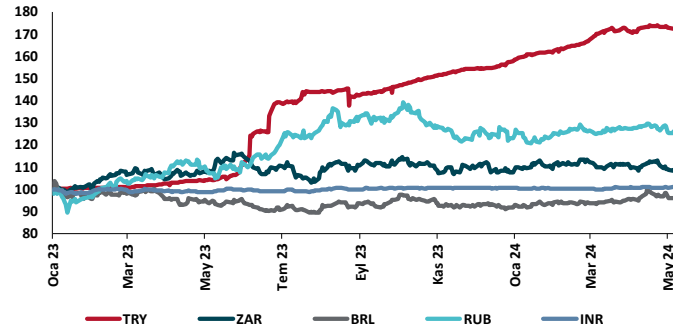
TCMB Faiz Koridoru

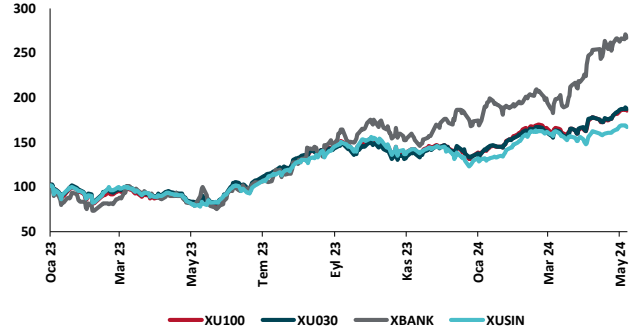
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

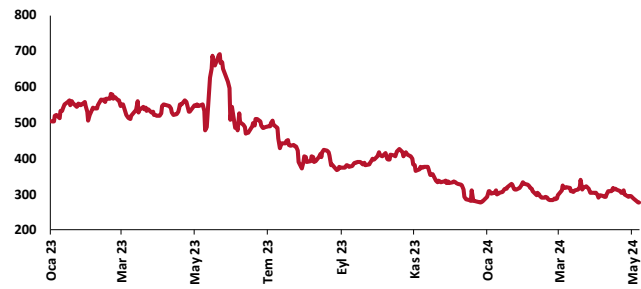
USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

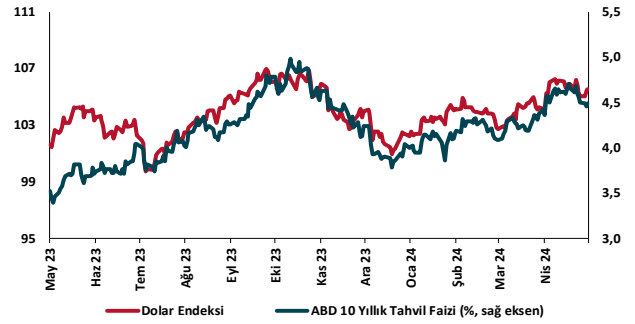
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

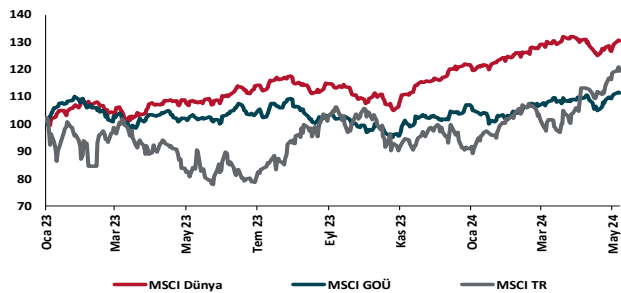
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

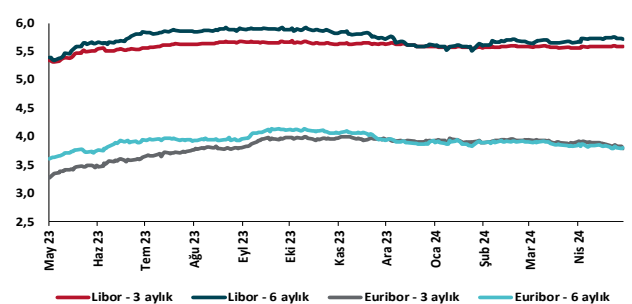
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.